

Fremgangsmaade, der skulde følges. Raadet har den største Frihed til at vælge de Midler, der er bedst egnet til at forlige Parterne. Det kan hente Vejledning fra forskellige Sider; det kan indhente de Sagkyndiges Meninger; det kan skride til Undersøgelser eller sagkyndige Udforskninger, enten selv eller ved Mellekomst af Sagkyndige, valgt af det selv; det kan endog efter Anmodning af en af Parterne oprette et særligt Forligsnævn. Det vigtigste Punkt er om muligt at sikre en fredelig Bilæggelse af Striden; hvilken Fremgangsmaade, der anvendes i det enkelte Tilfælde, er mindre væsentligt. Det er bydende nødvendigt, at intet hindrer Raadets Arbejde i Fredens Interesse. Det er Raadets Sag at undersøge, hvorvidt det vilde være rigtigt til eget Brug og til Efterretning for de undertegnende Staters Regeringer at udarbejde almindelige Regler for Fremgangsmaaden i Sager, der forelægges det, og hvorved man kan prøve Parternes gode Vilje for saaledes lettere at kunne bevæge dem til at gaa ind paa en Ordning under Raadets Ledelse.

Kun Erfaringen kan vise, hvorvidt det vil være nødvendigt videre at udvikle de Regler, der er fastsat i de 3 første Stykker af Pagtens Artikel 15.

For Øjeblikket synes det rigtigt ikke at gøre Tilføjelser og at have fuld Tillid til Raadets Klogskab, idet det forudsættes, at Parterne, enten i det omhandlede Øjeblik eller paa et hvilket som helst andet Stadium af Forhandlingen, vil have fri Adgang til at enes om en afvigende Fremgangsmaade for Afgørelsen: ved Hjælp af direkte Forstaaelse, Oprettelse af et særlig Udvalg af Mæglere eller Forligsmænd, Henviisning til Voldgift eller til den faste mellemfolkelige Domstol.

Den af Protokollen indførte nye Forhandlingsmaade vil kun være anvendelig i Tilfælde af, at Raadet ikke har Held med sine Anstrengelser for at opnaa Forlig og Parterne ikke kommer til en Forstaaelse med Hensyn til den Fremgangsmaade for Bilæggelsen, der skal vedtages.

I saadanne Tilfælde maa Raadet, forinden det gaar videre, opfordre Parterne til at forelægge deres Strid til Afgørelse af Domstol eller Voldgiftsret.

Det er kun i Tilfælde af, at denne Henstilling, — som Raadet vil fremsætte paa den Maade, som forekommer det mest egnet til at sikre en gunstig Modtagelse, — ikke efterkommes, at det vil være nødvendigt at give Forhandlingsmaaden den tvungne Karakter, som er fornøden for at sikre en endelig Afgørelse af alle Stridigheder.

Der er 3 Muligheder:

- a) Tvungen Voldgift efter Anmodning af en af Parterne.
- b) Enstemmig Beslutning af Raadet.
- c) Tvungen Voldgift, paalagt af Raadet.

Passende Fremgangsmaader er fastsat for alle 3 Tilfælde.

Artikel 4, Stykke 2.

Første Tilfælde af tvungen Voldgift. Hvis det, efter at Raadet har opfordret Parterne til at forelægge deres Strid til Afgørelse ved Domstol eller Voldgiftsret, ikke lykkes disse at naa til en Overenskomst om Sagen, opstaar Spørgsmaalet om valgfri Voldgift ikke, men hvis en enkelt Part ønsker Voldgift, bliver Voldgift straks tvungen.

Striden henvises da uden videre til et Udvalg af Voldgiftsdommere, der maa nedsettes indenfor en af Raadet fastsat Frist.

Der overlades Parterne selv fuld Frihed til at danne dette Voldgiftsdommerudvalg. De kan indbyrdes enes om Voldgiftsdommernes Antal, Navne og Myndighed samt om Forhandlingsmaaden. Det forudsættes, at Ordet »Myndighed« maa tages i videste Forstand, saaledes at det bl. a. ogsaa indbefatter det Spørgsmaal, som skal fremsættes.